

181427

Aan:
Mw dr. Mei Li Vos
Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Amsterdam

Datum: 08 Juni 2026

Betreft: Burgerinitiatief inzake betaalbaar wonen, menselijke waardigheid en maatschappelijke samenhang

Geachte mw dr. Mei Li Vos,

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut!

Hierbij bied ik u een burgerinitiatief aan met als titel:

"Wonen als Fundament van een Rechtvaardige Samenleving"

Dit document is geschreven vanuit betrokkenheid bij de toekomst van Nederland en de groeiende zorgen die veel burgers ervaren rondom betaalbare huisvesting, bestaanszekerheid en de toenemende afstand tussen beleid en de dagelijkse werkelijkheid van gewone mensen. Het doel van dit initiatief is niet om verdeeldheid te creëren, maar om een constructieve bijdrage te leveren aan het maatschappelijke gesprek over wonen, menselijke waardigheid, sociale samenhang en vertrouwen in de overheid.

Voor veel burgers is wonen meer geworden dan een praktische behoefte. Het raakt direct aan gezinsvorming, gezondheid, veiligheid, toekomstperspectief en deelname aan de samenleving. Wanneer een groeiend aantal mensen moeite heeft om een betaalbare woning te vinden of te behouden, raakt dit uiteindelijk de stabiliteit en het vertrouwen binnen onze samenleving als geheel. In de bijgevoegde notitie worden verschillende uitgangspunten voorgesteld die kunnen bijdragen aan een toekomstbestendig woonbeleid, waarin niet alleen economische en administratieve overwegingen centraal staan, maar ook menselijke gevolgen, maatschappelijke rechtvaardigheid en bestaanszekerheid.

Ik verzoek u vriendelijk kennis te nemen van dit burgerinitiatief en het, waar passend, onder de aandacht te brengen van de relevante commissies, volksvertegenwoordigers en beleidsmakers die zich bezighouden met wonen, sociale huur, bestaanszekerheid en maatschappelijke ontwikkeling. Mijn wens is dat dit document mag bijdragen aan een open en eerlijke dialoog over hoe wij Nederland voor huidige en toekomstige generaties leefbaar, rechtvaardig en menswaardig kunnen houden. Bij voorbaat dank voor uw tijd en aandacht.

Hieronder vindt u een bijlage

Productie 1: Een brief

Hoofdstuk

5.1.2.e

5.1.2.e

Aan:
Mw dr. Mei Li Vos
Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

181427

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e Amsterdam

Datum: 08 Juni 2026

Betreft: Wonen als Fundament van een Rechtvaardige Samenleving

Geachte, **Mw Mei Li Vos**,

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut!

Ik schrijf deze brief uit zorg voor de toekomst van onze samenleving en uit betrokkenheid bij de mensen die dagelijks proberen een waardig bestaan op te bouwen.

Een woning is meer dan een economisch product. Een woning is de plaats waar gezinnen worden gevormd, kinderen opgroeien, ouderen rust vinden en burgers deelnemen aan het maatschappelijke leven. Toegang tot betaalbaar wonen vormt daarom een van de belangrijkste fundamenteën van een gezonde en stabiele samenleving. Steeds meer burgers ervaren echter dat dit fundament onder druk staat.

Menselijkheid begint dichtbij

Een samenleving wordt niet alleen beoordeeld op haar economische prestaties of internationale ambities, maar ook op de manier waarop zij zorgt voor de mensen die dagelijks bijdragen aan haar bestaan.

Wanneer burgers moeite hebben om betaalbaar te wonen, een gezin op te bouwen of een stabiele toekomst te plannen, verdient dit bijzondere aandacht. Een sterke samenleving is geloofwaardig in haar solidariteit wanneer zij zowel verantwoordelijkheid neemt voor haar eigen inwoners als voor haar rol in de wereld.

De kosten van wonen blijven stijgen. Huurprijzen nemen toe. De prijzen van koopwoningen blijven voor velen buiten bereik. Daarnaast stijgen de kosten voor energie, water, vervoer en andere basisvoorzieningen die noodzakelijk zijn om deel te nemen aan de samenleving. Voor veel mensen ontstaat hierdoor een groeiend gevoel van onzekerheid. Niet omdat zij niet willen werken of bijdragen, maar omdat de afstand tussen inkomen en bestaanszekerheid steeds groter lijkt te worden.

Dit raakt niet alleen mensen met de laagste inkomens. Ook leraren, verpleegkundigen, politieagenten, verzorgenden, technici, jonge gezinnen, starters en vele andere werkende Nederlanders ervaren steeds vaker dat een betaalbare woning geen vanzelfsprekendheid meer is. Een samenleving functioneert slechts goed wanneer degenen die haar dagelijks draaiende houden ook daadwerkelijk in staat zijn om binnen die samenleving een waardig bestaan op te bouwen. Daarom verzoek ik het kabinet om een brede maatschappelijke heroverweging van het woonbeleid, gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Wonen als basisbehoefte

Betaalbare huisvesting dient in de eerste plaats te worden beschouwd als een maatschappelijke basisvoorziening en niet uitsluitend als een marktproduct.

2. Verbetering van de verhouding tussen inkomen en woonlasten

Geen enkele werkende burger zou structureel een onevenredig groot deel van zijn inkomen moeten besteden aan huisvesting.

3. Langetermijnbescherming van sociale huur

Sociale huurwoningen vervullen een essentiële maatschappelijke functie en dienen duurzaam beschikbaar te blijven voor mensen die hiervan afhankelijk zijn.

4. Meer verbinding tussen beleid en dagelijkse werkelijkheid

Beleid wordt sterker wanneer besluitvormers regelmatig direct in gesprek gaan met burgers die de gevolgen van wet- en regelgeving dagelijks ervaren. Ervaringen uit het dagelijks leven vormen een belangrijke bron van kennis naast economische modellen en beleidsanalyses.

5. Toetsing van nieuwe wetgeving op menselijke gevolgen

Voordat nieuwe woonmaatregelen worden ingevoerd, dient niet alleen naar financiële effecten te worden gekeken, maar ook naar gevolgen voor:

- gezinnen;
- gemeenschapsvorming;
- mentale gezondheid;
- bestaanszekerheid;
- en maatschappelijke stabiliteit.

6. Menselijke Waardigheid als Beleidsmaatstaf

Bij iedere belangrijke maatschappelijke beslissing zou niet alleen moeten worden gekeken naar financiële, juridische of administratieve gevolgen, maar ook naar de vraag hoe beleid het dagelijks leven van burgers beïnvloedt. De kwaliteit van een samenleving wordt uiteindelijk zichtbaar in de mate waarin mensen zich veilig, gehoord, gewaardeerd en toekomstgericht kunnen voelen. Menselijke waardigheid, bestaanszekerheid en sociale verbondenheid dienen daarom kernwaarden te zijn bij de ontwikkeling van toekomstig beleid.

7. Herstel van vertrouwen

Burgers moeten kunnen ervaren dat wetgeving niet uitsluitend gericht is op systemen, maar op mensen. Goed bestuur vraagt om transparantie. Burgers moeten kunnen begrijpen hoe keuzes worden gemaakt, hoe middelen worden verdeeld, welke prioriteiten worden gesteld en hoe beleid bijdraagt aan het welzijn van huidige en toekomstige generaties. Wanneer burgers het gevoel krijgen dat de samenleving eerlijk is ingericht, groeit vertrouwen. Wanneer zij het gevoel krijgen dat de afstand tussen bestuur en dagelijks leven te groot wordt, neemt dat vertrouwen af. Wetgeving moet niet alleen juridisch juist zijn, maar ook maatschappelijk rechtvaardig worden ervaren. Regels zijn gemaakt door mensen. Daarom moeten mensen ook de moed hebben om regels te herzien wanneer de werkelijkheid verandert.

Slotbeschouwing

De kracht van een samenleving wordt uiteindelijk niet gemeten aan de hoogte van economische cijfers, maar aan de kwaliteit van het leven van haar mensen. Een rechtvaardige samenleving zorgt ervoor dat mensen die werken, zorgen, leren, bouwen, beschermen en bijdragen, ook daadwerkelijk kunnen

wonen, leven en vooruitkijken met vertrouwen. De geschiedenis leert dat duurzame samenlevingen niet worden gebouwd op systemen alleen. Zij worden gebouwd op vertrouwen, rechtvaardigheid en het vermogen om menselijke behoeften centraal te stellen. Wanneer beleid te ver af komt te staan van de dagelijkse werkelijkheid van burgers, ontstaat vervreemding. Wanneer beleid opnieuw aansluiting vindt bij die werkelijkheid, ontstaat verbondenheid.

Menselijkheid begint dichtbij.

Regels zijn noodzakelijk. Wetgeving is noodzakelijk. Maar wetten dienen uiteindelijk de mens, en niet andersom. Daarom verzoek ik het kabinet en de Staten-Generaal om het recht op betaalbaar en waardig wonen opnieuw centraal te plaatsen binnen het Nederlandse beleid, zodat toekomstige generaties kunnen opgroeien in een samenleving waarin bestaanszekerheid, menselijke waardigheid en onderlinge verbondenheid worden versterkt.

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e